eZine

of Modern Texts in Translation

Nr 222 **30 martie 2022**

Bloodaxe Poet

Clare Shaw

Poeme şi interviu, traduse în limba română de absolventa MTTLC

Gabriela Rusăi

MTTLC – Masteratul pentru Traducerea Textului Literar Contemporan
Universitatea din Bucureşti

ISSN 1842-9149

© **Mttlc** http://revista.mttlc.ro/

Director: **Lidia Vianu**

Redactor: **Silvia Petrescu**

Corectură: **Silvia Petrescu**

Postare şi publicitate: **Cristian Vîjea**

Pentru sugestii: lidia.vianu@g.unibuc.ro

Poeme și interviu
cu poeta

Clare Shaw

traduse în limba română de
absolventa MTTLC

Gabriela Rusăi

Cuprins

Ce știu eu p. 4
Instrucțiuni cum să faci față vremurilor grele p. 6
După-amiază târzie, Allan Bank p. 8
Apa ca religie p. 10
Buze adevărate p. 12
Vreau p. 13
O nouă iubire p. 14
Hidrologie p. 15
Avertizare meteo p. 16
Cum am auzit p. 17
Drumuri și străzi închise; torenți curg de pe pante abrupte p. 18
Orașul inundat p. 20
Spitalul de psihiatrie Rainhill 1992 p. 21
Acesta e un bărbat p. 23
Privește doar p. 25
Înfiorător p. 27
Cine a spus p. 29
Spunând povești p. 31
Tatăl meu nu a fost un om obișnuit p. 32
Mama a fost o minune adevărată p. 34
Regiuni joase inundate. Obiecte mari încep să plutească p. 35
Divorț p. 37
Distrugere catastrofală; devastare totală p. 39
Luna cea mai crudă p. 41
Nu-mi amintesc nimic despre hortensii p. 43
M-am întors p. 45
Învățându-ți fiica să înoate p. 47
Dulap p. 48
Lecția de franceză p. 49
Noaptea p. 51
Copac p. 53
A te îneca p. 55
Aceasta nu e p. 57

Tu p. 58
Nici bebeluș, nici băiat p. 60
(pentru Billy)
Jurământ p. 62
A așteptat jumătate de viață să scrie asta. p. 65
O floare maro vestejită capătă o culoare nouă p. 66
Anul în care tata a plecat p. 68
Domnișoara O'Hara p. 70
O să-ți dau un motiv să plângi p. 72
Nimic personal, p. 74
Aceasta e o poveste adevărată p. 76
Poezie de dragoste p. 78
În Bedfordshire, râurile se ridică p. 80
Londra – Todmorden p. 82
Poate undeva p. 84
Să ucizi p. 86
Speranță p. 88
Pentru tine p. 90

4

Ce știu eu

Știu că nu sunt înscrisă la adresa corectă.
Știu că țigările îmi fac rău,
Ar trebui să beau mai multă apă.
Știu că pietrele instabile îți pot strica ziua
și pietrișul e o cale rapidă de alunecare.

Știu că ar trebui să ai o hartă și o lanternă la tine.
Știu să folosesc un compas.
Știu că nu există o dovadă clară
a cauzelor biologice ale bolilor mentale.
Știu să escaladez. Pot să beau dintr-un pârâu.
Știu cum e să te îneci
și să nu-ți amintești numele meu.

Știu că ești supărat pe mine dar nu înțeleg de ce.
Știu că aproape tot ce vreau să aflu
se găsește pe Google. Când o fată e supărată pe tine
înseamnă că e atrasă de tine. Știu că asta nu e corect. Știu să număr până la trei
în cinci limbi
inclusiv sistemul de numărat oi. Yan Tan Tethera. Vezi?

Știu că am luat-o pe o cale greșită.
Știu că limpede, rece și natural nu e suficient.
Știu că oile moarte pot ucide.
Sunt milioane de microorganisme invizibile în apă –
ciarda microsporidia protozoa flagellate ciliata cryptosporidium – iar eu le știu după nume.

Știu că purtându-te ca și cum ești sigur de ce faci
e aproape la fel de bine ca și cum ai ști
dar asta nu e valabil și pe munte.
Știu numărul de telefon de la prima mea casă
Știu că e doar vina mea dar nu mă pot opri.

5

Știu că tristețea are gust de fum.
Știu că tatăl meu avea gust de fum.
Știu cum se fac stelele pentru că am făcut una
și am pus doar o întrebare.
Știu că uneori trebuie numai să întreb,
pietrele îmi vor spune pe unde să merg
și câteodată nu cad.

Știu că te-am înfuriat.
Știu că trebuie să mergem la culcare.
Știu că-n mare parte suntem făcuți din stele.
Știu că sunt 10^{22} stele în univers
dar nu știu cât înseamnă asta.

6

Instrucțiuni cum să faci față vremurilor grele

Învață să înoți. Dacă ai timp,
consolidează-ți casa
înaintea ploii anunțate.

Ai grijă. Inundațiile au loc
în câteva minute. Închide utilitățile
de la siguranțele principale.

Evită orice mișcare
care provoacă durere.
Când e lansată o avertizare – pleacă.

Oprește sângerarea.
Dacă te adăpostești într-o biserică
asigură-ți bagajele împotriva hoților.

Ascultă întotdeauna indicațiile
pe care ți le dau autoritățile. Nu sta singur.
Vezi unde poți merge –

la un prieten în alt oraș,
la un motel, de exemplu.
Să ai rezervorul plin.

Leagă-ți arsurile cu bandaje uscate, sterile
Nu conduce prin curenții de apă
din cale.

Dacă mașina ți se oprește în apele învolburate
abandoneaz-o imediat. Acceptă favoruri mărunte.
Prinde orice ocazie ca să rămâi uscat.

Ia ce aduce râul

în calea ta. Mănâncă carne dacă ai.
Să nu cazi. Vremea se va schimba

și tot dezastrul e relativ.
Dacă simți un miros ciudat
cercetează-l. Notează-ți totul.

Fii pregătit să renunți într-o clipă.
Acceptă ce-ți este hărăzit.
Să nu te îneci.

După-amiază târzie, Allan Bank

Bună. Ploaia face lumea timidă.
Atunci
vine seara și singurătatea.

Nu mă interesează veverițele,
doar streșinile
și poveștile pe care le spun:

tristețea lemnului ud
și lumea
văzută fad de la fereastră,

doar păsărelele pe care
ploaia nu le poate opri
sau tăcerea și acest birou:

stilourile lui, lupa, mașina de scris
mesajele lăsate la urmă:
Astăzi e o zi minunată

Sub copaci, se adună întunericul.
Astăzi s-a sfârșit
alen bank am venit

înainte să fi început.
să picteze ceva.
Drumul spre casă e lung

Te iubesc dar totul
se năruie.
Nu știu cu ce să încep

Prin ochii mei, cuvintele

îmi sunt pădure
dar stiloul meu, stiloul meu

știe calea.

10

Apa ca religie

Născut în ea. De la început,
a fost elementul în care ai înotat.
Ai învățat să o accepți

să nu te îneci.
Peștii nu au de ales,
și nici tu.

Ai văzut naufragiați în ea.
Era și pâine
dar prea puțin aer.

Când te scufundai mai adânc,
presiunea creștea.
Efectul asupra corpului

era groaznic.
Putea să ascundă totul
și să nu dezvăluie niciun clipocit.

Să-i stai împotrivă era
imposibil –
plana întotdeauna amenințarea

furtunii.
Dar uneori mai plutești
într-un imn de slavă

și ajungi acasă
unde ești în siguranță.
Credința te va menține

la suprafață.

11

Mai mult de jumătate din tine
e alcătuită din ea.

Mai mult de jumătate din tine tânjește
să se întoarcă.

12

Buze adevărate

Deci tot ce-mi amintesc
e noaptea
și camera ta care era un râu;

nu puteam respira
sau vedea bine
și parcă mai mult mă înecam decât înotam,

fața ta era o poartă deschisă
răspundea la toate întrebările mele,
ce hotărât era sărutul tău
sărutul tău era fraza
pe care voiam să o rostesc.
Sărutul tău era un bărbat înalt, în picioare

și mergeai de parcă
nicio ușă nu era închisă.
Mergeai de parcă era o cărare, bine luminată

și tu doar pășeai pe ea.

13

Vreau

Deoarece eram beată și tu erai lucid;
deoarece capul îmi dansa.
Deoarece îmi era teamă și sângele-mi era furtună – forța opt –
toate ferestrele închise de vânt,
deoarece erai curat, bronzat și slab.
Deoarece sărutul tău era o monedă;

era ascuțit, precis; bani mărunți, argint
și apoi altul, apoi altul
și aerul era un drum care gonea
la care nu mai puteai reveni.

Pentru că te-am urmat în întuneric
și eram pierdută.
O barcă mică, zdruncinată;
care plutea în derivă

și mâinile tale erau corăbii și noaptea era neagră
și vântul era puternic și nu erau păsări
pentru că te-am urmat sus pe scări.
N-am mai văzut niciodată astfel de stele.

14

O nouă iubire

e plină de speranță. Deschide pieptul
ca aerul rece. Coastele scârțâie, neobișnuite
apoi iubirea țâșnește, lozul cel mare,
galben și strălucitor ca un fruct.

O nouă iubire e o expediție, capul înainte, în abrupt.
Copacii sunt nedefiniți; aerul e apă și vuiet –
inima se odihnește pentru urcarea pantei.
Pentru când truda va reîncepe.

O nouă iubire e o glumă, un truc. Nu e magică –
dar tot te ia prin surprindere. Cum faci asta?
Chiar și vechile melodii
par muzică nouă.

La început e mică, incredibil de slabă,
mereu flămândă, cu ciocul larg deschis.
Știi că ar trebui să renunți
dar cu inima încrezătoare, tot mai încerci

să-i smulgi viermii din gât
în cursul nopții.
Șansele sunt slabe și
deprivat de somn, vezi

cum supraviețuiește.
Crește mare și puternică.
Apoi recunoști acele pene.
Și cunoști – foarte profund – acel cântec.

15

Hidrologie

O energie ne unește
dar la un moment dat
ne vom schimba.

Bineînțeles
soarele are de-a face cu asta
și legile pe care nu le înțelegem

dar știm că e inevitabil
și nu e muzică în asta.
Apa trebuie să-și schimbe starea

și totul e despre apă:
cum se formează; cum crește și descrește
și ploaia și norii

sunt neobosiți.
Acceptăm asta
deși procesul nu e fără durere.

E nevoie doar de căldură:
la un moment dat
ne despărțim.

Se sfârșește, începe
cu ploaia.

16

Avertizare meteo

Vremea e rea
și nimic nu o poate îndrepta. Oriunde aș fi,
un sunet se aude în fundal
ca o amenințare. Vântul îmi cunoaște
toate secretele.
Urăște că nu poate vorbi.

Toată noaptea, vuiește. Grădina e distrusă,
potecuța e înecată în mâl.
Țiglele au alunecat. În ziduri e umezeală
și podelele sunt murdare.
Oricât de cald e,
nu mă pot încălzi.

Când dorm, visez în galben;
soarele cade pe mine
ca ploaia. Apoi sunt goală
și tot ce ating e fierbinte.
Cerul lucește; florile sunt înflorite.
Tufișurile sunt încărcate de fructe. Sunt un nimic.

Dimineață. Ești la marginea cealaltă a patului.
Camera miroase a ceva ascuns.
Râul e furios pe ploaie.
Drumurile sunt blocate și liniile sunt la pământ.
Îmi întind brațul
dar nu pot ajunge la tine. Nu pot ajunge deloc.

17

Cum am auzit

Auzeam ploaia precum conversația
Am auzit avertizmentul, mai urmează.
Auzeam ușa de la intrare izbindu-se

și auzeam telefonul sunând.
Am auzit că Todmorden se duce,
Mytholroyd se dusese.

Nu am auzit sirena.
Auzeam un zgomot de furie
și toată noaptea, râul.

Am auzit zvonuri de dezastru.
Ca durerea, auzeam apa
și am auzit că școala e scufundată.

și nu puteam să mă încălzesc.
Vedeam lumini albastre fulgerând
și-mi auzeam vecinii țipând.

Am auzit avertismentul, am auzit avertismentul –
da am văzut râul învolburându-se
dar nu am prevăzut asta

18

Drumuri și străzi închise; torenți curg de pe pante abrupte

Aerul e pădure.
Drumul e blocat de copaci.
E zgomot între ei
Și niciun cuvânt, afară de *râu*;
canalul e râu învolburat; strada
e râu adânc; râul e o poveste
care nu poate fi crezută.

Păsările au părăsit pădurea.
Poteca e o carte zdrențuită.
Și oricâte ai ști despre ploaie –
această ploaie ia totul.
Hainele tale își pierd importanța,
pantofii n-au fost niciodată uscați.

A înecat iepurii.
N-au putut să scape
din cușca în care îi țineai.
Ajunge la găinile din coteț -
încă le mai auzi cum țipă.
Îți distruge telefonul

și lumina.
Rămâi în beznă.

Când orașul tău e un râu
și tot ce iubești
se scufundă;
când nici măcar bărcile nu pot pluti
și apa e la ușa ta și crește,
cand șoarecii au fugit pe scări, în sus;

când nimeni nu poate ajunge la tine,

19

singura ta opțiune
e să salvezi ce apuci,
să nu uiți că poți să pleci –
să-ți croiești drum cu greutatea unui copil în spate,
să urmezi instrucțiunile pentru trecerea apelor adânci

Casa ta e un râu.
Acum înoată.

20

Orașul inundat

Sunt drumul
blocat de dărâmături. Sunt dărâmat.
Sunt navetistul care ajunge acasă la ora ceaiului
într-un oraș distrus. Vorbesc la telefon.
Sunt bărbatul care zice *la naiba*
iar și iar.
Noroiul ajunge până la osii.

Sunt acea mașină care plutește.
Sunt aceia care n-au reușit să urce pe deal.
Sunt bateria, moartă de la frig.
Sunt ecranul negru al telefonului.

Sunt sirena care a sunat prea târziu.
Sunt vecinul cu țigara.
Sunt prea ud ca să fumez.
Sunt poarta de care te-ai sprijinit.
Sunt școlile, toate închise.

Sunt copiii. Nu știu dacă ar trebui
să plâng. Unde să mă duc?
Sunt mama, ajundată până la genunchi.
Nu pot sa nu mai spun *La naiba*.
Aș vrea să ajung acasă acum. Sunt ploaia.
Un oraș în ruine. La naiba.
La naiba.

21

Spitalul de psihiatrie Rainhill 1992

Aveam așa – un sentiment de pierdere
și de neînlocuit.
Cerul, văzut dintr-o cameră întunecată.

Cum anii semănau mult cu apa:
cum treceau peste mine,
cum mă trăgeau în adânc,

cum mă purtau pe tărâmuri îndepărtate
unde nu puteam vorbi
propria mea limbă.

Am lăsat lumea întreagă în urmă
Când am întins mâna,
pământul nu mai era

și nu exista nici țărm
sau lumini strălucind în depărtare,
doar lucrurile ciudate pe care oceanul ni le aducea –

brichete mai ales și sticlă spartă.
Afară din elementul meu, am învățat să înot
și n-am mai fost singură niciodată.

Eram legiune și veniserăm din stele.
Ne-a durut când am căzut
atât de departe. Unde suntem?

Poți să ne indici locul acesta pe hartă?
Deși unii nu vrem să vorbim
avem totuși voce. Ascultă.

Nimeni n-a plănuit povestea asta

22

dar eu am scris-o
pe brațele mele.

Iar acum tu o poți citi:
Viața
mi-o aminteam ca pe un tărâm îndepărtat.

Apoi s-a prăbușit
la picioarele mele.

23

Acesta e un bărbat

Acesta e praf. Acesta e Crăciun fericit.
Aceștia toți sunt dinții mei.
Aceasta e singura casă în care am locuit.
Aceasta e ceașca goală.

Acesta e tutunul meu, cutia mea.
Acestea sunt chibriturile mele, le-am cumpărat.
Acesta e linoleum, crăpat. Acestea sunt pete.
Nu știu sigur de la ce.

Acesta e un mesaj pe care l-am primit.
Acesta e numele meu. Acesta e foarte singur.
Așa am fost mereu.
Acesta e un bărbat îngrozitor.

Acesta e puloverul care nu-mi vine.
Aceasta e căciula mea, țigările mele.
Acesta e site-ul emisiunii Friday night social.
Acesta e cântecul meu preferat.

Aceasta e ușa și nimeni nu o folosește.
Acestea sunt cele opt mile distanță de oraș.
Acesta e un studiu de umbre și lumini.
Aceasta e ieșirea greșită.

Acesta e tricoul meu și pantalonii prea scurți.
Aceasta e o după-amiază care nu se mai termină.
Aceasta e pedeapsă. Aici am fost trimisă.
Aceasta nu e o compoziție formală.

Acesta e scaunul. Acesta nu e stiloul meu.
Acesta e un bărbat.
Singurul cămin pe care l-am cunoscut.

24

Aceasta e cortina. Acesta e coșul de gunoi.

25

Privește doar

Rafturile îți spun jumătate din povestea mea.
Sunt golite de orice lucru bun.

Acea cutie de dulciuri
Fără dulciuri în ea;

dacă vrei să vorbesc,
privește doar

cărțile
pe care nimeni nu le citește;

la masa de șah
fără piese.

Nu mă întreba cum mă simt;
întreabă covorul.

E ca și cum
nu a fost curat niciodată.

Nu trebuie să vorbesc tare.
E clar de la prima vedere

că masa e unghi
și nu se socotește

și scaunele
sunt roșii ca păcatul

și nimic din ce-i alb
nu a fost vreodată alb

și nimic din toate acestea n-a fost vreodată în regulă

și planta nu încape în ghiveciul ei.

Da.
Asta e.

Și culoarul inundat de lumină.

27

Înfiorător

„Totuși îmi pare rău de bieții copii”
TĂIETORUL DE LEMNE

Nicio lumină în acel întuneric
să-i conducă sau să-i salveze.
Nu e nimeni să-i audă și nimic care să-i ghideze.

Prea tineri ca să fie singuri acolo
și atât de înfometați.
Noaptea, pădurea e groaznic de zgomotoasă;

un urlet seamănă cu altul.
Bufnița e iepure e urlet de vulpe e crimă
sunt frate și soră.

Vântul din ramuri e șoaptă și apă.
Luna e o stafie.
Poteca e capcană. Întuneric.
Nu ar fi trebuit să fie singuri acolo –
În acea casă din luminiș; învelită-n glazură;
strălucirea mieroasă a dulciurilor.

Atât de tineri și atât de înfometați. Atât de drăgălași.
Toate acele culori și bomboane – cine ar fi crezut?
Cine ar fi bănuit,

cine nu și-ar fi dat seama – au stricat totul –
haina lui aurită și pielea lui groasă,
scaunul purpuriu ca un tron?

Nu ar fi trebuit să fie singuri acolo.
Cine e de vină –
pentru cum ești la cincisprezece ani sau mai puțin

28

ești dus în pădure și trădat
iar el e bătrân ca dealurile, ca mama ta, ca tatăl tău
și după atâția ani

îți spun aceeași poveste iar și iar și
(sunt milioane care-i privesc mâinile sub pulovărul tău)
iar și iar și iar și iar?

29

Cine a spus

Cine a spus despre acel băiat și acea fată?
Cine a spus acea poveste?

Cine a spus că erau singuri
și pierduți – eu i-am ademenit –
cine a aruncat acea piatră?
Cine a spus că băiatul era mic și slab?

Cine a lins ferestrele mele? Cine a mușcat din cărămizile mele?
Poți să-i alegidintr-un grup de șase?
Cine s-a îndopat până i s-a făcut rău?
Cine ți-a spus că am fost acolo?

Cine a spus că fata era înaltă și frumoasă?
Cine mi-a furat fructele? Cine mi-a mâncat pâinea?
Cine a spus că i-am pus în pat și i-am învelit?
Cine a spus că i-am atins părul?
Cine m-a întrebat de ce? Cine a spus acea minciună –
păsările care cântau pe cerul verii?
lupii care urlau la lună?

Ți-au spus că locuința îmi era curată
și toate ale mele? Cine mi-a distrus acoperișul?
Cine a spus adevărul?
Cine a simțit mierea din răsuflarea mea?
Cine mi-a distrus casa? Cine mi-a smuls trandafirii?
Cine mi-a sfâșiat hainele?
Cine a deschis ușa cuptorului? Cine m-a lăsat acolo?

Am prins peștele, mi-am câștigat pâinea
Am spart gheața, am ucis bestia.
Am prins și am lovit, am săpat pământul
Am construit totul cu sudoarea frunții mele.

30

Cine mi-a văzut visele? Cine mi-a citit gândurile?
Cine știa secretele mele ascunse?
Cine a spus că-i priveam în timp ce dormeau?

Cine a spus despre acel băiat și acea fată?
Cine spune povestea mea?
Cine spune că sunt? Cine spune că am făcut?
Cine a spus că nu tăiam lemne?
Cine a ciripit ca o păsărică?
Cine a scris aceste cuvinte?

31

Spunând povești

Eram în pădure. Spuneau
că s-ar fi căsătorit cu mine dacă eram mai mare,
când voi crește voi fi soția lor.
Mi-au luat surorile la un pahar.
Ne-am îmbătat cu ei. Eram copii,
am fost trimiși singuri în pădure.

Eram într-o stație. Polițista mi-a zis
că dacă n-aș fi așa drăguță
nu s-ar mai întâmpla. Mama
a râs dar măcar eram drăguță,
Am fost lăsată în pădure. Tăietorul de lemne era acolo și vrăjitoarea,
am fost ciopârțită.

Păsările cântau, ziceau ei
că niște fetițe spun minciuni. Asta nu e minciună: toaletele din stație erau din oțel
și pereții la fel. Răspundea ecoul dacă cineva se mișca. Am stat nemișcată.
Dacă stau liniștită pot să-mi amintesc

ultima dată când am fost întreagă.
Eram pierdută în pădure, niciun frate cu mine și vrăjitoarele îmi mâncaseră surorile,
surorile mele erau vrăjitoare. Nu voi intra
în toaletă; sunt doar pentru femei
iar eu mi-am pierdut feminitatea. Imi pun acest tricou.

Voi tăia pădurile de una singură;
Le voi arde. Nu vor mai fi copaci.
Nici animale, nici unde să se ascundă. Doar foc.

32

Tatăl meu nu a fost un om obișnuit

Tata putea să zboare. Nu avea nevoie de tată
avea mamă, foamea celor patru frați mai mari –
tata era unul dintr-o armată de frați
și a învățat toate obiceiurile bărbaților.

Tata era chipeș și adorat de femei.
Coapsele lui erau râu: se revărsau de copii
și el era fântâna adevărului din care toți ne adăpam
și când predica nu-l deranjam.
Tata a numit fiecare floare din grădină
fiecare stea din noapte în constelația potrivită.
Știa fiecare pasăre după cântecul ei

și ele cântau. Tata nu se înșela niciodată.
Mâinile lui erau o armă și puneau iepurele la pământ.
Ne hrănea din carne încrustată cu gloanțe.
Foc era în pumnul lui și aur în buzunarul lui.
Tata prefăcea apa în vin și o bea –
n-avea nevoie de rugăciuni, nici de Dumnezeu

pentru că el era cuvântul și răsuna ca un ciocan.
O, tata era biruitor; îl purtam pe umerii noștrii,
îl purtam în inimile noastre. L-am trecut pe tata prin iad și ape adânci,
ne-am arătat vrednici de iubire

și iubirea lui era un râu învolburat.
Soarele îl făcea fericit.
Adevărul era lut în mâinile lui , o cu adevărat
el era adevărul și el era gloria.
Umplea toate camerele de cântul și povestea lui,
șoapta lui putea amuți întreaga casă.

Pentru că tata avea dureri de nesuportat.

33

Brațele lui erau pline de răni și degetele-i erau rupte.
Plămânii îi erau erodați și inima străpunsă.
O, tata era dur și tata era blând
iar mâna lui era un semn
pe care-l vom purta mereu.

34

Mama a fost o minune adevărată

Mama era ușă de biserică prin care milioane de oameni intrau.
Mama era turn unde patru șoimi aveau sălaș –

mama purta capă, plonja și plana.
Zbura cu viteza vântului, o
mama avea aripi și vocea-i era orgă,
era serafimi și heruvimi, tronuri și domnii.
Mama era un foc arzând.

Mama era sfântă și mama era martiră.
și era lumina care plutea peste ape.
Mama era balenă în care am sălășluit în siguranță –
Am fost binecuvântată și am ieșit nevătămată
pentru că mama era predică și era munte
și era copacul și piroanele și romanul
și grinzile ei erau din stejar și dalele ei aurite.

Mama a zis Să fie lumină
și ea era lumina. Mama era rod
și noi am înmulțit pământul în numele ei
pentru că mama era soare și mama era tunet.
Mama afla adevărul chiar cu prețul vieții
nimicea popoare, pentru mine făcea mama asta
și nu puteam să fug din calea dragostei ei

pentru că mama era cor, era fiecare pasăre cântătoare
și ea era cântec și nu va fi dată uitării.
Mama era înger, mama era căzută.
Și-a susținut copii și i-a hrănit din nimic.
Mama era pâine
și mama era frântă
și ea era arca. Era întuneric. Oceanul.

35

Regiuni joase inundate. Obiecte mari încep să plutească

Bărbatul meu nu era perfect dar știa bine ce voia.
Își iubea copiii, Dumnezeul și caprele.
Eram tari ca lemnul, închegați ca pâinea.
Nu era totul perfect: era ceea ce aveam.
Am crescut băieți în vreme de război.
I-am iubit. Nu am avut de ales.

Iar aceasta este vocea mea:
nu ți-ar veni să crezi cu câtă violență
și cât de rapid pământul a fost acoperit;
cât de repede valea noastră a devenit un Nil.

Când râul a venit în strigăt de luptă
și toate apele s-au unit
ne-am dat seama cât îl mâniasem
dar era prea târziu ca să mai fugim.
Cât m-am temut pentru viața mea

pentru copiii mei – nu-ți poți imagina.
Îți spun că am văzut oameni înecându-se,
se uitau în ochii mei și n-am putut să-i ajut –
singura barcă de pe ocean era a noastră;
o barcă cât o grădină zoologică, un palat;
o mare cât o lume întreagă.

Am supraviețuit ca să văd ce aveam mai drag distrus
și tot universul meu nimicit.

40 de zile. Plictiseala și duhoarea
și întunericul. Nu e de mirare
că păsările și-au smuls penele
și ursul și-a izbit capul de zid.
Și când ploaia s-a oprit

a urmat tăcerea.

Munții, un vis în apele de sub noi.
Cred că, în acea zi a fost soare.

Când apele se retrag
nu lasă în urmă o lume imaculată
și strălucitoare. Ani de zile voi curăța mizeria.
Nicio pasăre sau ramură nu pot să îndrepte asta.
Niciun truc de lumină. Niciun Nu o să mai fac asta niciodată.
Nici Dumnezeu sau omul.

L-am iubit. Nu am avut de ales.
Și aceasta este vocea mea:
un porumbel nu e suficient
ca să pot ierta.

37

Divorț

Când te afli în ape adânci,
trebuie să ieși de acolo –
repede.

Dacă mașina ți s-a scufundat,
nu te panica.
Aprinde lumina din interior –

și farurile (dacă merg).
Ajută-i pe salvatori
să vadă unde ești.

Dacă ferestrele sunt blocate,
încearcă să le spargi. Lovește tare.
E mai bine să nu ieși

pe ușă.
Dacă ai știut vreodată unde e motorul,
amintește-ți acum.

Mașina nu o să se scufunde imediat.
Trebuie să te folosești de fiecare clipă
ca să ieși. Împinge copiii afară mai întâi.

Nu salva nimic în afară de vieți.
Dacă nu poți deschide o fereastră,
ține-ți capul sus.

Poate mai ai o șansă să supraviețuiești.
Când interiorul se umple
cu apă

mai ai cam un minut de aer.

38

Pregătește-te.
Când mașina e aproape plină,

trage aer adânc în piept.
Lovește ușa cu piciorul.
Dacă încerci prea devreme,

presiunea te va învinge
(ca să fiu sincer,
șansele sunt oricum slabe).

39

Distrugere catastrofală; devastare totală

Ajunge cu apele repezi.
Ajunge cu vuietul și curentul.
Ajunge cu mânia. Ajunge cu Calder.
Ajunge cu Eden, Lune și Cocker,
cu Aire și Derwent, cu Ribble și Greta.
Ajunge cu Don, cu Dee și cu Culter.

Ajunge cu așteptarea. Ajunge cu verificarea.
Ajunge cu trezirea-n noapte să ascult ploaia, ritmul ploii pe acoperiș.
Ajunge cu durerea, cu împachetarea lucrurilor.
Ajunge cu alunecarea și pierderea echilibrului,
cu încercarea de-a te ridica din nou.

Ajunge cu udatul, cu apa.
Ajunge cu picuratul, cu baia și dușul;
ajunge cu ploaia ușoară pe flori.
Ajunge cu dragostea și unde ne duce ea –
locuri pustii. Ajunge cu magazinele
și casele distruse. Ajunge cu visele. Ajunge cu planurile.

Ajunge cu invențiile despre vreme.
Ajunge cu vorbele care nu ne salvează.
Ajunge cu prietenii cu fețe inerte.
Ajunge cu arborii căzuți, dezrădăcinați;
ajunge cu structurile masive deplasate,
ajunge cu lemnul și betonul ridicate,

ajunge cu nimicul care a rămas
de adunat, ajunge cu nimicul care a rămas.
Ajunge cu pierderea. Ajunge cu norocul.
Ajunge cu Whalley, Keswick, York.
Ajunge cu ce nu se va mai întoarce înapoi.
Ajunge cu ce nu putem schimba.

Ajunge cu durerea și furia, dragostea –
ajunge. Ajunge cu ploaia.

41

Luna cea mai crudă

La masa de alături, două femei
vorbesc despre The Archers.
Dacă un om e declarat nevinovat, înseamnă
că e vinovat – așa funcționează legea
se spune. Ai ascultat-o
pe Shirley Manson azi-dimineață?

Nu știu pe nimeni să nu fi avut răceala asta
și e severă.
Florile au răsărit prea devreme anul acesta
dar au continuat să apară
deși copacii sunt încă neînfrunziți,
mereu am iubit inflorescența mai mult.

Pune-mă într-o cameră plină de coacăze
și lasă-mă acolo,
nu am niciun motiv să mă încred în această presimțire
că ceva îngrozitor se va întâmpla.
În aprilie totul se regenerează
și ceața de pe deal e frumoasă

dar nu știu dacă pot să te mai sărut.
Nu a rămas nicio parte din mine pe care să nu o fi atins
și poate e de la febră
însă când îmi spun
că acesta e un râu,
iar și iar,
nu simt nimic

Și chiar dacă e primăvară, adevărul e,
când s-a întâmplat,
ceva din mine s-a oprit.
Majoritatea cafenelelor s-au redeschis.

42

Celelalte nu. Shirley spune
că trebuie să vorbim despre traumă

și ar trebui să știe
că deși cred cu tărie în umanitate
când râul a venit în decembrie
a luat jumătate din orașul nostru.
Când ți-am spus că te iubesc,
am vorbit serios –

dar acum vorbesc și mai serios:
nu voi merge în sud, la iarnă.
Nici nu-mi pun speranțele în vară sau în primăvară,
dar salcia înverzește
și e aproape cald.

43

Nu-mi amintesc nimic despre hortensii

sau despre casa albă a bunicului meu
și poarta mică, albastră și salonul tăcut.
Cum sunetul mașinilor mă făcea să plâng după mama
și nu-mi amintesc accidentul
iar băiatul stătea și privea, mama țipa.
Nu-mi amintesc creioanele ceramice
nici cea mai frumoasă culoare care era auriu sau argintiu,

sau spațiul de sub fereastră unde te puteai ascunde
dacă nu te deranjau păianjenii. Nu-mi amintesc de Widdop
sau de vreo vulpe ca para focului, parfumul
și voma din camera surorii mele.
Cum zmeura fierbea pe aragaz.
Nu-mi amintesc viermii care ieșeau la suprafață
Nu-mi aduc aminte de vreo zăpadă mare.

Dacă persista durerea
și nu o puteam opri, capul sub apă,
dacă nu puteam respira, atunci nu-mi amintesc.

Nu-mi amintesc caseta pe care Dawn mi-a făcut-o.
nici cântecele de pe ea
nici vara protestelor sau șobolanii de pe străzi,
nici sticla de Concorde înainte să ieșim în oraș.
Nu-mi amintesc mirosul apartamentului, fructele stricate,
păpușa care-mi vedea toate păcatele

și nu-mi amintesc gustul sângelui
nici dacă aveam petidină sau dacă am vomitat
dacă mâna mi-a devenit neagră sau dacă s-a umflat.
Nu-mi amintesc un câine pe moarte
sau polițistul care a mințit la proces

44

nici luna de la fereastra din Broadoak.
Nu-mi amintesc cerul mohorât
nici căldura sau ușa avionului deschizându-se, nici cortul meu din pădure,
nici Spania sau Franța, cuvântul pentru furnici.
Cât de obosite îmi erau mâinile
și cât de rănite îmi erau brațele – nu-mi amintesc

Anna Karenina și imitația de la Asda
sau focul din fața casei lui Debbie și ce beți eram cu toții.
Nu-mi amintesc cum dormeam cu mama mea,
Nu-mi amintesc rugăciunile pe care le rostea
sau ce moale era obrazul ei
când se apleca să mă sărute, Doamne ajută-mă,
Nu pot să-mi amintesc mirosul ei.

45

M-am întors

la ciripitul păsărilor dimineața,
la ploile torențiale. La ținerea de mână.
M-am întors din furtună
la adăpost. Deși spuneau
că nu mai e cale de întoarcere
m-am întors într-un taxi, noaptea
și nimeni nu mi-a văzut fața.

M-am întors de la marginea prăpastiei
din Broadoak. Se auzeau țipete
în urechile mele. M-am întors alergând,
vorbind din nou.
Am făcut același zgomot ani de zile
M-am întors recompusă
cu brațele larg deschise, râzând.

Am fost readusă la viață de margarete.
Am fost readusă la viață de doctori.
Salvată de un surplus de aer
pentru că cineva trebuia să-l respire;
M-am întors la senzația de mizerie, am uitat
am uitat cum se trece strada.

Am fost readusă la viață de dragoste.
Am fost readusă la viață de pietre
și cădere. Am fost readusă la viață
lovind podeaua. Am fost învelită într-o pătură,
readusă la viață de durere,
de vederea propriilor măruntaie
și nu mi-a plăcut asta și nu am putut s-o opresc
dar înapoi tot m-am întors.

Am fost readusă la viață de cuvinte

46

deși nu le credeam,
m-am întors într-o curte la soare
am fost readusă la viață de durerea de care nu puteam scăpa.
Când m-au cusut nu am putut să fug
transpiram. Nu o să-i uit niciodată.
M-am întors la ochii mamei mele
și la sunetul televizorului pornit.

M-am întors pe drumul cel lung
și nu-mi păsa de distanță.
Am fost readusă la viață de propria mea violență.
M-am întors pentru vodkă, m-am întors pentru foc,
pentru respirația ta animalică în urechea mea.
Pentru culoarea frunzelor în întuneric.
M-am întors pentru ochii tăi din întuneric;

la case cărora nu le pasă.
Ca să urmăresc flăcările cu degetele,
cum îmi desfăceai genunchii cu mâinile
și când incendiile au amuțit
m-am întors de la privirea goală a paginii.
Am fost readusă la cuvinte: lună,
cădere. Am avut dreptate, am avut dreptate mereu.

M-am întors.
Am trecut prin furtună
și nu m-am întors pentru soare.

47

Învățându-ți fiica să înoate

în ape largi
deși nu cunoști adâncimea
lacului în centru; care putea să moară acolo,
dacă știuca o speria sau o mușca,
dacă curentul o trăgea în adânc.

La nivelul apei, munții sunt mai înalți.
Frigul e o lume în care va păși și va intra
unde nămolul adânc e mai fin decât pielea.
Lasă pietrele să înoate sub picioarele ei.
Tot întunericul de dedesubt

e cântat de păsări
iar copacii vor fi înalți și îngăduitori.
Soarele va lumina apa de deasupra ei.
Când nu va mai simți pământul sub picioare,
atunci va zbura.

Deși o dor dinții din cauza frigului
poate să îndure. Ploaia nu o va uda,
lebăda nu-i va face niciun rău. Niciun cadavru
nu-și va întinde mâna. O vei privi
cum se îndepărtează de mal

și curentul va pluti
în direcția potrivită. În acea zi,
apa o va apuca
și o va duce departe de tine.
Acum las-o să se desprindă de tine. Dă-i drumul.

48

Dulap

Bineînțeles că știu unde sunt
exact, la ce etaj
și cine conduce țara.
E țara mea,

părinții mei trimit un sărut
unei fete blonde, pe o alee.
Unde e?
Pot să număr înapoi de la 20?

Este o gaură în care era ceva
și mă ține trează.
Dimineața, gândesc în vise,
o stradă rece, eu în cămașa de noapte

și un bărbat care n-a fost niciodată tatăl meu
țipă iar și iar
nu știu unde e mânerul,
sau lumina.

Coborâsem
pentru ceva,
Poți să-mi spui?
Cineva a pus lucrurile care nu trebuiau

în toate sertarele mele
sau în obiectul acela, ce-o fi
(adu-mi aminte)
obiectul acela în care ții cești.

49

Lecția de franceză

Știai să vorbești limba asta înainte
nu fluent, dar
destul cât să te descurci.

Puteai să conversezi nu doar despre vreme,
timp, mărimea orașului tău.
Câte camere are casa ta?

Acum
îți scapă.
Până când cineva nu-ți pune o întrebare nepotrivită,

nu-ți dai seama ce-ai pierdut.
Nu doar obiecte – chei,
copil, mașină – dar care e cuvântul

pentru aer?
Ar trebui, ar trebui
să știi asta. Nu-ți vine.

S-a dus.
Atât de repede,
încât îi mai simți forma în gură.

Vrei să mai spui atât de multe.
Dar limba nepotrivită
nu te ajută deloc.

Așa că te afli
într-un magazin aglomerat
căutându-ți cuvintele potrivite

ca pe monezi

pe monezile
pe care pur și simplu nu le ai.

Toată lumea
privește ce se întâmplă.

51

Noaptea

E casă adormită. Sunt stele și copaci.
E zgomot distant de trenuri și mașini.
E gheață și cer noros. E vânătaie.

Sunt străduțe liniștite în Burnley,
lumini strălucesc în vale.
E amintire. E mereu singură.

E autostradă și durere de umăr,
e rău de mișcare și fum de țigară,
e să nu ai idee unde mergi,

e să conduci înainte
noaptea

se îndreaptă spre sud, se îndreaptă spre nord,
e gură la gură, e respirație regulată,
e dinte, e cuțit, e

un ceas maro într-o cameră încărcată.
O lună plină se aprinde ca un țipăt.
E piele iritată sunt pagini goale flori moarte în vaze împuțite

sunt coridoare și uși de plastic,
podele nespălate și fețe nedormite.
Lifturi cu voci electronice

sunt lămpi fluorescente, e zăvorâre.
Întotdeauna noapte.
Iluminare de fundal și niciodată întuneric.

Mortală ca o țigară
fără recompensa luminii.

E să conduci înainte.

Noaptea.

53

Copac

În seara aceasta, Copacul s-a săturat
să fie Copac.
Copacul vrea să fie altceva.

Nu alt soi de copac, ci
ceva complet diferit –
precum un șoricar

într-o dimineață liniștită de vară din Tokyo
cu un stăpân care nu știe nimic
despre păduri.

În seara aceasta Copacul suferă,
la fel ca un violoncel, sau ca sângele.
Nu poate fi consolat.

Copacul nu vrea să fie atins sau ținut în brațe,
deși tânjește după asta mai mult decât orice pe lume.
Sătul de compania copacilor,

urăște insistența lor constantă
de a se apropia sau depărta.
Intenția lor sincera de a face un bine.

Copacul a terminat-o cu bunătatea,
cu strălucirea ostentativă a Primăverii.
Nu se simte în largul lui

decât iarna.
E gelos pe păsări
și pe aer.

Copacul va zbura cândva

chiar cu prețul vieții. Dar nu în seara aceasta.
S-a săturat să tot încerce.

Copacul vrea să se întindă.
Copacul vrea să fie iresponsabil și insignifiant.
Copacul vrea să comită fapte rele.

Nu știe ce sunt deocamdată
dar îi vede în interiorul lui
ca ciorile.

În seara aceasta,
în inima pădurii,
Copacul șoptește și tânjește

ca o corabie după o furtună,
ca ceva să-l scufunde
să-l salveze sau să-l transforme.

Și dacă nu,
să doarmă.

Și dacă nu,
să se aprindă.

55

A te îneca

Am uitat să zâmbesc, am uitat să mănânc,
să vorbesc corect, să merg pe stradă
fără ca respirația
să-mi strângă stomacul;
inima, un nod în gât.

Am uitat
că ochii nu m-au durut mereu; că lumina
nu a fost mereu atât de strălucitoare
sau culorile atât de aprinse
sau c-o mână îmi apucă brațul prea strâns.

Am uitat că mâinile-mi pot fi calde,
că sângele îmi curge prin vene, am uitat
cum e să mă întind noaptea
lângă o femeie care să mă încălzească și nimic să nu mă rănească.
și nimic care să oprească toate astea (sau să le deruleze înapoi) –

și nimic care să oprească toate astea.
Am uitat că există o limită – cât poate un om
să suporte - durerea de gât, de spate; Am uitat
că a fost o vreme
când mâinile nu-mi tremurau.

Am uitat cum e să dormi
fără să alergi, să visezi fără să cazi,
să nu te trezești cu răsuflarea întretăiată
ca și cum ai plonja într-un lac în fiecare dimineață
sfâșiindu-i suprafața impenetrabilă.

Bălăriile din întuneric
încet se vestejesc și putrezesc, umbrele reci se mișcă,
teroarea rece crește.

56

Lucruri neștiute îmi perie picioarele.
Și mereu acolo, așteptând –

un curent care să mă apuce să mă înghețe și să mă ducă mult prea departe.
Mult prea adânc.

57

Aceasta nu e

menirea mamelor.
Nu sunt menite să stea în colțul unei camere albe
în timp ce fiicele lor sunt duse, derutate
pe o canapea albă acoperită cu hârtie;

să nu sufle o vorbă
în timp ce fiicele lor sunt dezbrăcate
pe bucăți de hârtie de mărimea podelei
și hârtia adunată și păstrată;
fiicele întinse, dezbrăcate;

rănile lor notate corespunzător
(semne pe gât, iritații);
nu trebuie să vadă
acele oribile bețișoare cu bumbac
sau locurile în care au fost vârâte.

Nu asta ar trebui să facă mamele.
Ar trebuie să fie acasă, să facă supa;
să spele copiii în băi aburinde;
să smulgă spinii trandafirilor; să-și aștepte fiicele care nu se mai întorc

din plimbarea de cinci minute cu bicicleta în cimitir
unde băieți cu părul ras așteaptă
să le prindă
ca pe păsările nezburătoare
care nu pot face altceva decât să dea din aripi.

Ar trebui să fie acasă
cu săculeții plini de tricotaje;
un sărut. Mamele știu.
Ar vrea să fie oriunde,
oriunde dar nu aici.

58

Tu

ești de mărimea unui frag mare
iar pe lângă tine, eu sunt
lumea. La propriu.
Stomacul meu e temelia
și cerul nopții.

Și deși nu cunoști
senzația brizei încă,
eu sunt ploaia și toată clima ta.
Lumina pe care o primești
trece prin pielea mea.

Acum ai urechi,
sunt o țară în dezvoltare în jurul lor.
În mine straturile se formează și explodează.
Eu sunt râu
și direcția în care toate apele curg.

Curând, vei fi de mărimea unei lămâi.
Și deasupra ta, eu voi fi peisajul
unde fabrici vuiesc și orașe mici fumegă
unde se votează
oameni nepotriviți.

Fruct mic, tu
ești bogăția mea minerală
și nu vei fi exploatată.
Inima mea e o uzină
care nu se închide niciodată.

Genunchii mei firavi sunt Atlas
susțin planeta, iar mâinile mele

59

sunt bărci uriașe
care te vor purta, dormind,
în noapte, afară

în lumea înstelată.

60

Nici bebeluș, nici băiat
(pentru Billy)

nici măcar animal. Ești un mormoloc mai mult,
o minune amuzantă. Un lăstar subțire, alb
la rădăcina unei plante micuțe primăvăratice.
Incredibil de fragil, curajos.

Puțin mai mult decât o umbră
făcută de lumină.
Străin de departe - necunoscut
planetei noastre epuizate, familiare –

nu spun că
pui totul în perspectivă.
Lumea e total neschimbată
de sosirea ta:

viermii sunt trași din tunelurile lor,
ploaia cade pieziș
pe aceleași drumuri pe întinderile de pământ,
avioanele zboară cu viteză pe același cer albastru.

Frecvențele sunt pline
de moarte și vești rele;
vechile cântece de petrecere din anii 90 –
Michael își pierde credința în continuare

dar acum eu sunt cea din colț,
craniul tău ca o planetă în mâna mea
îți legeni piciorul stâng peste degetul meu
care sub genunchiul tău

e trunchi de copac și stejar, e ridicător de greutăți,
e șină, bară, traversă,

e degetul mic al lui Dumnezeu
care aduce lumea la ființă,

care-ți dă somn, care ține
tot cerul să nu cadă.

62

Jurământ

Spune da.
Acel cuvânt de pe buzele tale
e un sărut;
e o promisiune deja făcută.
Noi am făcut-o.

Iubirea nu a fugit de durere
sau muncă grea.
Când luminile au căzut, ea nu s-a stins.
Când iubirea nu găsea o cale,
Noi bucuroși îi făceam una.

Dădeam la o parte pietrele
și noroiul. Deci slavă Domnului
sunt și zile ca acestea când e ușor.
Când deschidem gurile noastre
și cuvintele curg.

Pune-ți cuvintele scrise
în mâna mea.

Am învățat să ne sprijinim unul pe altul
când nimic n-am primit de-a gata;
iubirea va insista
cu durerea ei; cu prima ei
smucitură dureroasă din măruntaie;

șarpele ei în cuibul dintre coaste;
bomba din piept;
în Y-ul coapselor; soarele ei
roșu, roșu, roșu răsare.
Iubirea trebuie, cu orice preț,

să primească răspuns. Noi am răspuns
și milioane au făcut la fel înaintea noastră
și fiecare nume al lor e un jurământ.

Deci acum pot să-ți spun, simplu
ești casa în care voi locui:

N-am niciun motiv serios
să mă mut. Bunule pământ,
tu ești casă, piatră, soare,
toate țările mele. Vital pentru mine
ca și lumina. Tu ești ea.

și eu cer.
Spune da.

Iubirea deschide o ușă
apoi o trântește. Da.
Își pierde dexteritatea și frumusețea.
Dar iubirea are nevoie de violență.
Noi ne-am luptat

și când va fi timpul,
o vom face din nou. Când noaptea cade,
nu vom uita cum străzile odinioară erau inundate de lumină
și iubire. Ca sângele. Vor fi din nou.

Dar deocamdată,
facem promisiuni ușoare.
Această zi minunată pe care am făcut-o.
Ascultă – păsările în raiul lor obișnuit.

În seara asta cerul se va aprinde
de stele. Astăzi, iubirea mea,
camerele se umplu de flori.

Spune da.
Cerul e al nostru.

65

A așteptat jumătate de viață să scrie asta.

A amânat ani de zile, susținând
că vremea nu e bună,
că cerul n-are nuanța potrivită,
dimineața/ ziua/ noaptea
mult prea scurtă. Săptămâna era mereu
prea plină, anul la fel.

Apoi și-a dat seama,
într-o după-amiază, când copilul
era la creșă, când pisica
își zăngănea castronul, podeaua
destul de curată deocamdată
că nu mai poate să amâne.

Acesta e stiloul tău, a spus ea, și
poți să faci orice posibil

sau imposibil.

66

O floare maro vestejită capătă o culoare nouă

ca soarele în zori, sau ca hârtia care absoarbe apa.
Astfel, cortegiul funerar se întoarce la biserică
cu șocantul, înfiorătorul sicriu din mahon

unde orga cântă în spate „Rămâi cu mine”
umbrelele nenecesare sunt închise solemn;
umerii celor care duc coșciugul eliberați de povară,

și hainele de înmormântare de ploaie.
Pe tot parcursul slujbei nimeni nu va observa
că tot ce spune preotul nu are sens.

Înapoi acasă toate luminile sunt încă aprinse;
plăcintele și șunca și prăjiturile sunt neatinse;
sticlele de lichior și de vin sunt neîncepute, paharele nu sunt sparte,

niciun unchi beat criță nu dansează cu vreo
nepoată, niciun covor nu e pătat de vin.
Toate amintirile dragi și neclare, nerostite,

să-și păstreze secretele toate mătușile discrete
povești stânjenitoare nu se vor rescrie
în bucătăriile proaspăt curățate.

Pe la mijlocul dimineții, preotul se retrage
înapoi în vestiar, se dezbracă repede
apoi se trezește târziu

de la băutura tare și visele urâte
refuză cina, o jumătate de oră șterge
predica funerară.

Astfel, conduci dricul către casa ei, în sens invers,

67

ștergi praful pus iar pe suprafețe
descoci prăjiturile, razi untul din sandvișuri

aranjezi din nou vinul și paharele ornamentate,
faci paturile cu așternuturile folosite.
Îi pui documentele la locul lor, rochiile pe umerașe.

Îi scoți pantofii înapoi din cutii.

68

Anul în care tata a plecat

era vară, anul în care invazia de gărgărițe
a pavat curtea cu cochilii roșii.
Gudronul dintre pietrele de pavaj se topea
și noi umblam desculți până ni se îngroșau tălpile.

La televizor, vulcanii curgeau ca ceva comestibil.
Lingourile păreau masticabile. Închis,
ecranul emana o ușoară respirație electrică.
Pentru ce urmează să primim.

La slujba care mirosea a bătrâni,
femeile cântau ca puișorii, țipător și ascuțit.
Dar Doamne, eram recunoscătoare
pentru hanoracul cu fermoar al surorii mele

pentru „Privește și învață” și pentru „Războiul stelelor”,
pentru balonul care a ajuns în Australia.
pentru „e încântător ce scrie Clare”.
Pentru locul trei

la parada jubileului de argint din Burnley.
Șerbetul aprindea stele pe cerul gurii mele
și am pictat Regina sub stindardul unui curcubeu
într-un castel ca un coif de petrecere de Crăciun.

Excelent! Toată vara, domnișoara Snell s-a învârtit în cerc
și fata cu sindromul Down a venit de departe cu mama ei.
În curtea din spate, Action Men a căzut și a murit

sângerând cerneală colorată, dificil de curățat.
A fost un an regal, nu-i așa? În fiecare noapte, obrazul cald al mamei mele.
Doamne ajută. Sunetul vocilor îndepărtate,

lipsite de griji, așa cum sunt copiii.
Lipsiți de griji: de parcă nu le pasă deloc.

70

Domnișoara O'Hara

citea aceleași două cărți în fiecare an
la clase diferite. Când ajungea la final,
o vedeam plângând așa cum ar fi făcut bunicii, confuză și îngrijorată,
apoi se întorcea la alte treburi. Vreme frumoasă. Praf.

Cum suprafețele băncilor erau vopsite precum cochilia melcului;
cum respirația ta făcea aburi
în care îți îngrămădeai numele.
Liniile fine ale pixului pe vopsea,
firele de păr de pe încheietură.

Îmi amintesc cel mai bine
că am fost prima în toate
anul acela, cât de mult iubea
ceea ce scriam, cuvintele ieșeau din mine
ca un nou animal mergător.

Primele reguli simple le-am învățat cu ea,
punctele și literele mari.
Nu începi cu „și" sau „dar".
Un cuvânt nu trebuie să apară de două ori în aceeași propoziție.
Nu folosești niciodată un cuvânt insipid precum „bun" decât pentru biscuiți.

Ne-a învățat un alt cuvânt pentru albastru,
și anume „azuriu"
unde norii se ciocneau înfuriați.
Ne trimitea acasă cu un vocabular considerabil;
un cuvânt nou-nouț la fiecare poveste.

Primăvara, am primit din Sicilia vederea lui Salvo,
plină de învățătură nouă
și de soare pe un cer albastru azuriu.

71

Zilele au trecut, au trecut
și lungul an a ajuns către vară.
Domnișoara O'Hara a întors ultimele pagini

din „Eu sunt David" și „Sabia de argint".
Altă clasă.

Domnișoară O'Hara,
sunt lucruri pe care încă mi le amintesc.
Mirosul de lămâie și de lemn șlefuit.
Drumul spre casă la ora 15.
Pietriș și bălării și încăierări de-a lungul râului.
Vocile ca ale pescărușilor, ascuțite și gălăgioase. Un cer amenințător.
Un nor azuriu.

72

O să-ți dau un motiv să plângi

Pac.
Nasul tău e un robinet defect. Pic. Pic.
Te-ar putea îmbolnăvi
nodul de frică din gâtul tău.
Degetele lui care bat tactul. Numărătoarea lentă: unu – doi – trei

Pac.
Fiecare cuvânt e un strigăt puternic
peste brațele tale, picioarele tale, fața ta.
Cunoști scenariul:
ești un tip dur, de fapt.

Ești un tip dur.
Privește furtuna albă de cuvinte tăioase
care se învârt pe la urechile tale.
Tip dur. Privește cum plutesc

un rotocol de fum, sus pe cerul
care lucește mai albastru decât o piscină
deasupra umerilor
siluetei din fața ta.

Pac.
Ai citit despre asta – să fii împușcat
e ca un pumn. Șocul.
Căldura subită, grea.
Te gândești la asta adânc.

Imaginează-te în costumul de cowboy.
Te vezi mare în OK Corral.
Eroul, căzut.
Clăi de paie se rostogolesc.
Clint Eastwood fredonează ceva trist.

Femei împopoțonate plâng în baruri.
Nu există durere.
John Wayne se apleacă spre tine.
„La revedere”, îi spui.
Fața lui e netedă și tristă și

Buf.
Toate luminile posibile
strălucesc orbitor în capul tău;
țipătul, gustul intens de sânge.
„Îți arăt eu la revedere, băiețaș!”

și ești tras de păr atât de repede
picioarele-ți bat ca-n tobă pe scări
și înjuri înjuri înjuri
atât de tare încât te dor dinții
dar cu orice preț

vei trece peste asta.
Cu orice preț
vei trece.

Friptura de duminică. Privești
noianul de cuvinte din jurul tău
cum se așează, alb
pe varză și carne.

Mănâncă să crești
mare ca Tatăl tău.
Pielița tare îți rămâne în gât
ca momeala.

74

Nimic personal,

tu doar aveai ceva ce el își dorea.
Avea un plan
și tu ai intrat în el. Ai încăput,

înalt pentru vârsta ta (zece).
Ia-o așa – erai
un obiect portabil într-o piesă, un figurant,

erai carne. Încărcătură utilă.
Pește mic într-un cârlig
purtând încă mirosul lacului în zori.

Cum pedalai repede
pe bicicleta ta albastră argintie, aproape nouă. Ghinion.
Oul stricat voia să-l spargă.

Erai
un drog minunat, benefic
ca distrugerea unei mașini, punerea unui foc

sau ca un război. Un vas frumos.
Un covor de gimnastică. Un loc confortabil.
Lumina puternică pe care voia să o alunge.

Tu erai amănunt neesențial,
nimic personal. Un animal tânăr,
o întâmplare neînsemnată sub forma unei fete.

Nu se obosea
să te urască. Nu te-a omorât asta. S-a apropiat
de tine într-un final.

S-a îndepărtat vesel, cu sentimentul

că astăzi
a făcut ceva bun.

76

Aceasta e o poveste adevărată

Era aproape 1 cand a sunat
am răspuns și am auzit
„Clare, avionul nostru s-a prăbușit
undeva chiar lângă insula Man.”
„Și ai murit?” am spus. Pe fir,

un zgomot ca urletul unei mulțimi
apoi râsul surorii mele și tusea ei. „Sunt în viață”
Când am căzut din cer în mare
totul era gri, părea liniștit. Era un nor jos,
umbra lui cădea în stânga,

o limbă lungă de pământ pe care nu o mai văd.
În timp ce ne apropiam, valurile erau ca pistasub roțile unei mașini. Apoi un șoc
cât mine de mare, dar mai dur
ca o cărămidă lovindu-mi simultan ambele părți ale capului.
Nu mă așteptam să doară atât de tare.

Dar acum când mă aflu în această situație,
fără speranță de ajutor sau de întoarcere
trebuie să recunosc că are oarecare însemnătate,
picioarele-mi atârnă deasupra acestei lumi adânci
de parcă sunt doar rădăcini, sau aproape să-mi iau zborul,
sau un fitil neaprins într-o candelă,

sub mine sunt creaturi
fără nume. Și m-am gândit
am atât de multe de învățat de la sora mea,
puterea ei înnăscută și curajul ei.
Receptorul s-a făcut lipicios și umed
ca sângele.

Și apoi s-a făcut liniște.

77

Doar țipătul unui pescăruș.
Zgomotul rafalei negre din sirena unei nave.
S-a dus. Am rămas două ore

cu urechea lipită de telefon.
Și când mă gândesc la sora mea,
la frica ei de ape adânci
la toată munca și speranțele ei, îmi vine să plâng.
Îmi vine să stau jos aici și să renunț.
Îmi vine pur și simplu să renunț.

78

Poezie de dragoste

Făcându-se târziu, te-ai îmbătat mai tare
și te-am iubit mai mult ca niciodată
cuvintele tale făceau cozi zgomotoase
care nu aveau răbdare,
ieșeau luptându-se pe scurtături.
Se împiedicau unele de altele
Gânduri noi ieșeau din tine, zgomotos și exuberant ca și copiii din toboganul cu apă.
Eram fascinată de tine, îmi era teamă de tine, de parcă jonglai cu foc sau săbii.

Și te-am iubit mai mult ca niciodată când am plecat
și aerul proaspăt te-a lovit ca o halbă.
Erai confuz și mult prea solemn,
intrai prin uși care nu existau
și rătăceai ca un balon pierdut.
Fața ta era relaxată și visătoare
ca a vacilor, goală ca o farfurie.
Vocea ta făcea cărări nedefinite
pe care se poticneau cuvintele tale
și nu se mai întorceau.

Te-am orientat spre trotuar –
puteai să mergi și asta era de-ajuns pentru tine.
Solemn și nesigur, atârnai de umerii mei
ca o geantă cu ziare de duminică.
Ai vomitat zgomotos lângă ecluza
unde gâștele s-au trezit speriate,
ciocurile lungi li s-au deschis ca florile nopții. O mișcare inteligentă, ți-am spus.
Te îndepărtaseși prea mult ca să mai poți face ceva,
miroseai a gunoi și a căldură înăbușitoare.

Te-am dus acasă și te-am dezbrăcat.
Erai jilav și irațional
ca după sex.

79

În pat, imobilitatea ta bruscă m-a speriat.
Voiam să-ți urmăresc respirația toată noaptea dar în schimb, am dormit
până când te-ai trezit asudat
ca într-un cort într-o dimineață sufocantă de vară, surprins de freamătul verii,
de noul soare albastru.

O, dragostea mea e ca un trandafir roșu, roșu
care abia a răsărit în iunie.

80

În Bedfordshire, râurile se ridică

În Bedfordshire, râurile se ridică
și inundă întinsul negru
și mlăștinos al câmpiilor. Conduc
spre un deal. Ploaia

se scurge în valuri ruginii de pe dealuri,
și se adună în bălți de nămol
care deviază roțile.
Încleștez pumnul

și strâng până când mâinile-mi pălesc,
disputa noastră încă umedă și amară
în gura mea.
Ascult Radio Patru –

prețul petrolului și voturi și pește și război
(strâng până când mâinile-mi amorțesc)
și cum râurile se ridică în sud
și urmează zile mai friguroase.

Frig. Mâinile mi se sprijină de stâncă
Apuc un cârlig
și mă ridic spre vârf și cad.
Brațele mi se leagănă ca o maimuță beată.

Mă opresc, beau cafea,
și aud cum parapeții de anul trecut țin piept apei.
Mă gândesc la saci cu nisip, mă gândesc să o sun, decid să
Nu. Decid o noua rută în sus pe stâncă

și fără frânghie mă cațăr de cinci ori
până deasupra capului meu.
La nouă metri picioarele-mi tremură

ca un fus.
Zidul se lasă pe spate.

Mă gândesc la asta – căderea bruscă,
șocul puternic,
corpul meu care se zvârcolește
pe stâncă. O sun și o sun
și o avertizez

de câmpurile inundate din Bedfordshire;
bălțile mari care produc devieri;
noroiul rapid, pumnul încleștat.
Câte te determină frica să faci.
La ce extreme te duce frica.

Strâng până când mâinile-mi amorțesc.
Ascultă acum. Îți spun –
urmează cele mai friguroase zile.
Ploaia întunecată se revarsă din cer
iar râurile se ridică, se ridică, se ridică.

82

Londra – Todmorden

Această călătorie a început în Londra
cu o dispută
și de acolo s-a tot înrăutățit.

Am dormit într-un pat prea scurt pentru corpul meu.
Băutura m-a ținut trează toată noaptea
până a apărut dimineața galbenă,
mirosind a trafic și fum. Îmi era rău.

Am băut Cola ca să ne trezim
Râul Tamisa verde-maroniu
era vâscos ca o supă
cu tot felul de lucruri

și cerul avea culoarea amurgului
când am plecat spre casă.
Ne-am certat înainte să ajungem la tren.
Am stat în alt vagon.

Fața ta era o ușă
trântită cu putere.
Echipa de fotbal s-a urcat în Runcorn
și nu mai aveam nimic de citit.

Aș fi vrut să mă întorc înapoi.
Aveam nevoie de niște lucruri pe care le lăsasem acolo
ca ora în care am privit râul
încruntându-se ușor;

părul negru de pe corpul tău ca apa.
Patul scurt, noaptea lungă.

E sâmbătă seara.

83

Trenul spre Todmorden.
Mai mic, mai întunecat.
Ploaia obișnuită.

84

Poate undeva

Te trezești lângă fiecare iubit pe care l-ai părăsit,
soarele dimineții și aerul amestecat cu praf.
Poate undeva, toate viețile netrăite
merg mai departe; magazine, muncă,
un petic de grădină, lucrurile obișnuite.
Serile liniștite cu voci șoptite
gesturile mărunte pe care-ai învățat să le dai uitării.

Casele în care ai fi putut locui.
O femeie ia o tigaie de pe un raft înalt
fiind copil ar fi trebuit să știi
mișcarea gambelor pe o melodie
care te înnebunea
dacă o auzeai. Iar și iar.

Poate undeva, o lume
unde tot ce ai făcut e încă nefăcut,
și ce-ai stricat, e îndreptat.
Noaptea în care te-ai aruncat într-un cuțit
ca să te tai e blândă ca o gură închisă,
aceeași copaci vorbesc precum apa

Le duci dorul acum,
limbile pe care nu ți le amintești
în timp ce pășești prin toate aceste camere
sufocat de regrete.
Îți duci inima ca pe un pește mort. Eviscerat.
Și mereu îți reamintești fețele lor,
cum te priveau când ai plecat.

Un colț neașteptat în casa asta rece.
Camerele goale și tăcerea ei. Aerul stătut.
Vocile pe care nu ți le mai amintești.

85

În întuneric, sunetul fluent, crud
al vântului și al copacilor.
Toți, toți, numindu-te nebun.

86

Să ucizi

Nu voia să moară. Când îl înfometam,
el pur și simplu se gândea la vremuri mai bune,
se retrăgea în sine și se holba la noi
de parcă nu ne mai cunoștea.

Noaptea,
se legăna, o barcă lentă,
un pui de maimuță cu o cărămidă
și fără mamă.

Spectatorii aveau numai complimente,
căutau îndrumare de la noi.
Le spuneam despre gustul vinului
de la o biserică de pe o stâncă înaltă din Spania

în timp ce pe sub masă
îl călcam în timp ce vorbeam.
Îl puneam să trăiască după reguli
pe care le încălcam și le schimbam după bunul nostru plac.

Rușinați, îl uram
pentru că ne făcea pe amândoi atât de cruzi.
Nu vorbeam cu el sau despre el;
nu-i dădeam nici cele mai elementare lucruri.

Nu-i dădeam aer,
îi țineam ușa închisă bine.
Lingea lumina soarelui de pe ferestre
ca ploaia

și nu se plângea
când tu, atât de amabil și subtil,
îi întorceai spatele.

87

Umbra luminii pe spatele tău.

Eu am început. Am aruncat o ceașcă după el, și tu, un obiect de decor.
Apoi au urmat farfurii și cărți, a fost
săltat de o îmbrânceală bruscă
și apoi s-a împrăștiat pe podea,
talpa umedă a unei cizme în burtă.

Și acum îl zguduim:
oasele mici ale craniului lui
zăngăneau ca oglinzile; privirea îi era
fixă și îngrozită.

Probabil că m-am trezit la auzul unui cuvânt slab
în acea noapte; probabil că tu i-ai auzit
sunetul respirației;
o tuse difuză, nimic poetic.

Oricum,
niciunul dintre noi n-a observat că a murit.

Când ne-am trezit,
avea buzele albastre și mirosea a țărână.
Rece și tare.

Palizi, ne-am uitat unul la altul
înspăimântați, noi străini.
N-a mai rămas nimic viu între noi.

88

Speranță

Nu-mi face bine această speranță.
Îmi transformă măruntaiele în șarpe. Abia mai pot să merg
de sâsâitul din stomacul meu.
Pieptul mi-e o explozie lentă;
capul mi-e o catedrală impunătoare
înțesată de copii. Tot ce fac
e un act de credință.

Își bate joc de mine această speranță.
Mă face să citesc semne în fum,
în direcția din trafic, în ploaie,
în aparițiile grăbite ale stolurilor de grauri. Îmi spune
că dacă merg până la capătul străzii
fără să calc pe o crăpătură,
dacă beau de pe buza cealaltă a cănii –
spun „te rog" nimănui în particular
de o mie de ori pe zi

și îmi reamintesc fiecare motiv
pentru care nu o să se întâmple, șansele sunt aproape nule.
În tot acest timp, speranța examinează vitrine
pentru o pereche de pantofi incredibil de mici.
Intrând, mă văd în oglindă, plină de nădejde,
faimoasă, luminoasă ca un copil bolnav sau ca un sfânt.
Gura mea e un cuvânt care ia ființă, zâmbetul meu
e o glumă pe care nu o pot spune nimănui.
Sunt enigmatică ca un lider,
cu secrete proprii, neobișnuit de curate. Ochii îmi strălucesc
ca două premii înrămate, pentru străduință,
îmi vine să mă mângâi singură pe cap.

Această speranță e un câine negru, mic
care nu încetează să sară. Oricât aș încerca,

nu pot să scap de el. Cred că l-am lăsat în urmă
când deodată, buf – sunt în genunchi în parc
implorând cerul amețitor.
Și câteodată aș vrea să o pot ucide.
Să localizez punctul exact în care trăiește în pieptu meu
și să înfig un țăruș acolo. Dar speranța nu vrea să moară.
O înec în bere și ea o soarbe,
începe să cânte și să danseze, rânjește, spune povești
tot mai lungi și mai tare, până ce pot să văd totul,

să cred totul, destul de realizabil și adevărat,
pot să miros, să ating,
până jos la textura mesei, cafeaua,
lumina curbată pe un măr,
fierberea ușoară a apei într-o vază încălzită de soare,
mirosul florilor calde.
Sunetele întâmplătoare ale iubitul meu sus la etaj.
Durerea din umerii mei. Fața mea de copil.

90

Pentru tine

Aș putea ucide
o insectă mare, un animal bolnav, uneori
unul sau doi oameni răi
totul ca să-ți fac loc. Am cel puțin

13 ore libere pe săptămână;
Nu am nevoie de mult somn, de multă hrană.
Mă fac mică pentru tine, vom împărți
același scaun. Nici nu va observa cineva

că ești aici. Câte stele
se sting în fiecare noapte și lasă un gol
de mărimea unei lumi?
O mulțime de stele ca ploaia.

E primăvară, lucruri noi
cutezătoare își cer dreptul la viață
oriunde mă îndrept, flori
se arată cerului.

Inevitabil cineva va muri,
moare chiar acum, și rămâne un loc.
Vreau să te strecori repede,
Chiar dacă nu e rândul tău.

Clare Shaw

Interviu de Gabriela Rusăi

Gabriela Rusăi: Do you often struggle with writer's block, or with motivation to write?

Clare Shaw: Oh yes. All the time. Time's the issue. Or at last I tell myself it is. I don't have the time. Time, time, time. And maybe even more importantly, the feeling that what I write isn't good enough – and sometimes, of course, it's not.

Gabriela Rusăi: Alongside your career as a poet, you also work extensively to improve mental health services in the UK – could you tell us more about that?

Clare Shaw: I spent most of my twenties on Liverpool psychiatric wards and units. It was grim. Conditions were terrible, staff were often burnt out, disengaged or hostile. Life had been difficult; I was distressed when I entered the system; what I experienced there made it worse. When I see things that are wrong, I want to change them. I entered into campaigning as a matter of necessity. It's a passion for me. For the last fifteen years I've worked as a trainer delivering courses on issues like self-injury. I also work as a researcher – I recently published the first report on peer support, for example. And of

Gabriela Rusăi: Te confrunți vreodată cu blocajul scriitorului sau cu lipsa motivației de a scrie?

Clare Shaw: O, da. Tot timpul. Problema e timpul. Sau cel puțin asta îmi spun eu mie. Nu am timp. Timp, timp, timp. Și ceva mai important poate, sentimentul că ceea ce scriu nu e suficient de bine – și câteodată chiar nu e.

Gabriela Rusăi: Pe lângă cariera de poet, te implici foarte activ și în îmbunătățirea serviciilor medicale de sănătate mintală, în UK – poți să ne spui mai multe despre asta?

Clare Shaw: De la 20 de ani am fost internată frecvent în spitalele de psihiatrie din Liverpool. A fost sumbru. Condițiile erau îngrozitoare, adesea personalul era epuizat, indiferent sau ostil. Viața a fost grea; eram în suferință când am intrat în sistem; ce am experimentat acolo, mi-a înrăutățit starea. Când văd lucruri care nu sunt în regulă, vreau să le schimb. M-am implicat din necesitate. Pentru mine e o pasiune. În ultimii cinsprezece ani, am lucrat ca formator și am predat cursuri despre probleme precum automutilarea. Lucrez, de asemenea, și ca cercetător – recent am publicat primul raport despre sprijin reciproc,

course, I write.

Gabriela Rusăi: Do you find that working as a poet and as a mental health worker overlap? Is it a source of poetic inspiration for you, or do you have to work to bring the two worlds together?

Clare Shaw: Both careers are driven by the same motivation. One of the reasons I ended up in mental health services is because I didn't have the language for what I felt and what I needed. I tried to manage on my own; and I communicated my feelings and needs through my behaviour – through self-injury. Finding the right language has been a crucial part of my "recovery". Mental health calls for a language of nuance and extremity; which can hold intense, complex and sometimes contradictory emotion and experience. Poetry is where I found this language. Psychiatry tells us that we suffer because our brain chemistries are disrupted. The impact of social causes – like poverty, injustice, social exclusion – are sidelined or completely disregarded. There is no definitive evidence for the biological basis of mental illness. That poverty, isolation, abuse and violence cause distress is an irrefutable fact. I'm wedded to the task of helping people to give their

de exemplu. Și bineînțeles că scriu.

Gabriela Rusăi: Crezi că munca de poet și cea în domeniul sănătății mintale se întrepătrund? E o sursă de inspirație poetică pentru tine, sau e nevoie de efort pentru a aduce cele două lumi împreuna?

Clare Shaw: Ambele cariere sunt conduse de aceeași motivație. Unul din motivele pentru care am avut nevoie de serviciile de sănătate mintală, e acela că nu puteam exprima ce simțeam și ce aveam nevoie. Am încercat să mă descurc de una singură; și îmi comunicam sentimentele și nevoile prin comportament – prin automutilare. Să-mi găsesc modul corect de exprimare a fost un moment crucial în recuperarea mea. Sănătatea mintală face apel la un limbaj expresiv și extrem; care poate incapsula emoții și experiențe intense, complexe și câteodată contradictorii. Acest limbaj l-am găsit în poezie. Psihiatria ne spune că suferim pentru că substanțele chimice din creierul nostru sunt perturbate. Impactul cauzelor sociale – ca sărăcia, nedreptatea, excluziunea socială – sunt date la o parte sau complet trecute cu vederea. Nu există nicio dovadă absolută a cauzelor biologice ale bolilor mintale. Faptul că sărăcia, izolarea, abuzul și violența

experiences and feelings a more meaningful shape than illness or disorder; I think art, literature and poetry offer us more powerful possibilities. When I suggest to staff that there are more helpful ways of understanding each other than the diagnostic labels we currently use, I'm often told "But it's only words". That's one of the reasons I love poetry – poets understand and respect the power of each individual word. Poetry tends away from individualising, blaming, criminalising – and towards empathy and compassion. Poetry gives us a tangible opportunity to walk in each other's shoes: as Jane Hirshfield (2015) puts it, it offers "a way of recognizing that your own life and the lives of others are not in any way separable …. the experience of the quiet engagement with another person's recorded experience". No wonder that poetry is so often allied to the radical and the marginalised; a powerful yet nuanced vehicle for individual healing and progressive social change. I'm very proud to be a poet. It is going to be a very necessary art over the next five years.

provoacă suferință e de necontestat. Sunt dedicată misiunii mele de a-i ajuta pe oameni să dea o formă cu mai mult înțeles sentimentelor și experiențelor lor, alta decât boala sau tulburarea; Cred că arta, literatura și poezia ne oferă posibilități remarcabile. Când sugerez personalului că sunt moduri mai utile de a ne înțelege unii pe alții, decât felul de diagnosticare pe care îl folosim în mod curent, mi se spune adesea "Dar sunt doar cuvinte". Acesta e unul dintre motivele pentru care iubesc poezia – poeții înțeleg și respectă puterea fiecărui cuvânt în parte. Poezia se depărtează de individualism, blamare și criminalizare – și merge către empatie și compasiune. Poezia ne dă o oportunitate palpabilă de a te pune în pielea celuilalt: așa cum Jane Hirshfield (2015) o spune, oferă o modalitate de a recunoaște că propria ta viață nu e deloc separată de viața celorlalți... experimentarea unui angajament tăcut cu experiența mărturisită de altcineva. Nu e de mirare că poezia e atât de des asociată cu extremiștii și cu cei marginalizați; un mijloc puternic, totuși nunațat, pentru vindecare și o schimbare socială progresivă. Sunt foarte mândră că sunt poetă. Va deveni o artă foarte necesară în următorii cinci ani.

Gabriela Rusăi: Finally – what's your

Gabriela Rusăi: Într-un final – care este

top tip for a poet in the grips of writer's block?

Clare Shaw: Forgive yourself. Just because you've not written for two years doesn't mean it won't come back and you can't do it anymore. It will. You can. Be realistic. You don't have to write for hours a day for it to count. Fifteen minutes is better than no minutes. A writer who isn't writing is, by definition, not a writer. Know when it's time to give up: when that piece you're working on is going nowhere. Don't wear yourself out with trying when it's clearly not going to happen. Take a break. Catch up on sleep. Do some housework. Create time for writing tomorrow. Give yourself the best chance you've got. Buy good paper, a good pen. Drink coffee if you have to. Stop stressing. There are many more important things to worry about.Find an audience. Even if it's an audience of one. Get over yourself. Some people are better than you. Thank god. It means you've always got something good to read. Forgive yourself for writing crap. If you didn't write crap sometimes, you wouldn't write at all. The crap is important. Now write! Bloody write!

sugestia ta pentru un poet afectat de blocajul scriitorului?

Clare Shaw: Iartă-te. Doar pentru că n-ai scris de doi ani nu înseamnă că nu vei mai scrie sau că nu mai poți să o faci. Vei scrie. Poți. Fii realist. Nu trebuie să scrii patru ore pe zi ca să conteze. Cinsprezece minute e mai bine decât deloc. Un scriitor care nu scrie, prin definiție, nu e scriitor. Să-ți dai seama când trebuie să renunți: atunci când ce scrii nu capătă nicio formă. Nu te epuiza încercând, când e evident că nu iese. Ia o pauză. Recuperează-ți somnul. Fă treburi gospodărești. Fă-ți timp să scrii mâine. Dă-ți cea mai bună șansă. Cumpără hârtie bună, un stilou bun. Bea cafea dacă ai. Nu te mai stresa. Sunt alte lucruri mai importante pentru care merită să te îngrijorezi. Găsește-ți un public. Chiar dacă e reprezentat de o singură persoană. Nu te lua în seamă. Alții sunt mai buni decât tine. Mulțumește lui Dumnezeu. Înseamnă că mereu vei avea ceva bun de citit. Iartă-te că scrii porcării. Dacă nu ai scrie și așa ceva, nu ai scrie deloc. Porcăriile sunt importante. Acum scrie! Scrie, fir-ar să fie!

Interview[1]

[1] https://poetryschool.com/interviews/keep-interview-clare-shaw/. Accessed on 06.05.2019